

Náležitosti výroku soudního rozhodnutí

Nezbytnou náležitostí jednotlivých výroků soudního rozhodnutí musí být určitost stanovení jimi ukládané povinnosti nebo určení právního vztahu či práva, aby tak ze znění výroku bylo jednoznačně patrné, jak soud rozhodl. Nemá tedy být výrok rozsudku formulován odkazem na obsah žalobního návrhu slovy „návrhu se vyhovuje“ nebo „návrh se zamítá“. Tento požadavek platí nejen pro výroky, jimiž bylo žalobě vyhověno (u nichž je nutno na něm trvat především z důvodu jejich materiální vykonatelnosti), ale i pro zamítavé výroky, neboť není-li patrné, jaký návrh (jaký žalobní petit) je zamítán, chybí zde podklad pro zkoumání, zda projednání jiné věci týchž účastníků nebrání tzv. překážka věci rozhodnuté.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 3590/2009, ze dne 20.11.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně K. P., zastoupené advokátem, proti žalované T., a.s., zastoupené advokátkou, o určení vlastnického práva k nemovitostem, vedené u Okresního soudu ve Frýdku-Místku pod sp. zn. 15 C 238/2008, o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. dubna 2009, č.j. 57 Co 150/2009-29, tak, že usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. dubna 2009, č.j. 57 Co 150/2009-29, se zrušuje a věc se vrací krajskému soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobkyně se podanou žalobou proti žalované domáhala vydání rozsudku ve znění: „Určuje se, že žalobkyně je výlučnou vlastnící objektu bydlení čísla popisného 176 na pozemku parcela číslo 2294 zastavěná plocha a nádvoří, zemědělské stavby bez čp/čp na pozemku parcela číslo 2295 zastavěná plocha a nádvoří a pozemků parcela číslo 2294 zastavěná plocha a nádvoří, 2295 zastavěná plocha a nádvoří, 2296, zahrada zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro M. k., Katastrální pracoviště T. pro katastrální území a obec V.“

V záhlaví citovaným usnesením Krajský soud v Ostravě (dále též „odvolací soud“) potvrdil (s výrokem: „Usnesení okresního soudu se potvrzuje“) usnesení Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 2. února 2009, č.j. 15 C 238/2008-18, který výrokem I. rozhodl: „Řízení se zastavuje“ a výrokem II. dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti shora označenému usnesení odvolacího soudu podala žalobkyně prostřednictvím svého advokáta včasné dovolání, v němž uplatňuje dovolací důvod ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř., (tj. že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci). Žalobkyně konkrétně namítá, že podle jejího právního názoru rozhodovací pravomoc o žalobě na určení vlastnického práva je dána toliko obecným soudům. Dále namítá, že dovolává-li se neplatnosti samotné kupní smlouvy ze dne 24. října 2007, pak se dovolává rovněž neplatnosti ujednání o rozhodčí doložce, nehledě na to, že v rámci trestního řízení vedeného Okresním soudem ve Frýdku-Místku pod sp. zn. 1 T 97/2008 vyšlo najevo propojení zástupkyně strany žalované se Sdružením rozhodců, s.r., se sídlem Příkop (budova IBC), 604 10 Brno v jiných podobných kauzách, což pro nestrannost případného řízení je nepřijatelné.

Podle čl. II. bodu 12. věty před středníkem zákona č. [7/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vyhlášeným (vydaným) přede dnem nabytí účinnosti tohoto

zákonu (tj. před 1. červencem 2009) se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Bylo-li napadené rozhodnutí vydáno dne 29. dubna 2009, Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. [7/2009](#) Sb. (dále opět „o.s.ř.“).

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací zjistil, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení řádně zastoupeným advokátem (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 o.s.ř.). Zabýval se proto nejprve jeho přípustností.

K podmínkám řízení, jejichž absence má za následek zastavení řízení podle § 104 odst. 1 o.s.ř., patří i nedostatek pravomoci soudu. Pravomoc soudu k projednání věci není dána jak tam, kde v případech stanovených zákonem nepatří určitá věc do pravomoci soudu dříve, než skončí řízení u jiného orgánu, tak i v případech, kdy věc má být podle smlouvy účastníků projednána v řízení před rozhodcem za podmínek stanovených v § 106 odst. 1 o.s.ř. Ustanovení § 106 odst. 1 o.s.ř. se od obecné úpravy nedostatku podmínek řízení obsažené v § 104 o.s.ř. odchylně jen v tom, že soud tuto překážku postupu řízení nezkontroluje z úřední povinnosti, nýbrž jen na základě včasné námítky žalovaného. Dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně o zastavení řízení podle § 106 odst. 1 o. s. ř., je tedy přípustné podle § 239 odst. 2 písm. a) o. s. ř. Dovolací soud přitom vycházel ze závěrů usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1051/2004 ze dne 28.4.2005 (R 37/2006, též in www.nsoud.cz), od nichž nemá důvodů se odchýlit.

Dovolací soud se následně zabýval dovolacími námitkami, když do úvahy přichází pouze možnost posouzení existence dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení podle § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. Uvedené ustanovení míří na případ omylu soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, kdy soud použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo sice aplikoval správný právní předpis, ale nesprávně jej vyložil. K tomu nutno uvést, že otázka vady řízení může představovat coby dovolací důvod ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) o.s.ř. otázku zásadního významu po právní stránce, jelikož se jedná o otázku ve sféře procesního práva, pokud ovšem taková vada v skutku zahrnuje podmínku existence procesněprávní otázky zásadního významu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř. (k tomu srov. např. nález Ústavního soudu České republiky ze dne 9. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 650/06).

Podle § 242 odst. 3 o.s.ř. rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny.

Je výrazem ustálené rozhodovací praxe, že formulace výroku vydaného soudního rozhodnutí musí být určitá a srozumitelná, tedy že obsah vydaného rozhodnutí musí být z meritorního či nemeritorního výroku seznatelný. Poněvadž ustanovení § 167 odst. 2 o.s.ř. uvádí, že není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení rozsudku, a protože právní úprava rozhodnutí ve formě usnesení obsahové náležitosti výroku usnesení neobsahuje, uplatní se přiměřeně režim ustanovení § 155 odst. 1 o.s.ř., upravující formu rozsudku, i na obsahové náležitosti výrokové části usnesení. Posledně uvedené ustanovení ve své první větě stanoví, že obsah rozhodnutí ve věci samé vysloví soud ve výroku rozsudku.

K výkladu § 155 odst. 1 o.s.ř. uvedl Nejvyšší soud ČSSR již ve své směrnici z 23. listopadu 1968 publikované pod R V/1968 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, od které není důvod se odchylovat, že „nezbytnou náležitostí jednotlivých výroků soudního rozhodnutí musí být určitost stanovení jimi ukládané povinnosti nebo určení právního vztahu či práva, aby tak ze znění výroku bylo jednoznačně patrné, jak soud rozhodl. Nemá tedy být výrok rozsudku formulován odkazem na obsah žalobního návrhu slovy »návrhu se vyhovuje« nebo »návrh se zamítá.«“ V rozsudku ze dne 15.

prosince 2004, sp. zn. 33 Odo 640/2003, Nejvyšší soud České republiky vyložil, že za vadu řízení, jež mohla mít vliv na správnost rozhodnutí odvolacího soudu, je třeba považovat též formulaci výroku jeho rozhodnutí. Nezbytnou náležitostí výroku totiž musí být určitost stanovení jím ukládané povinnosti nebo určení právního vztahu či práva, aby tak z jeho znění bylo jednoznačně patrné, jak soud rozhodl. Tento požadavek platí nejen pro výroky, jimiž bylo žalobě vyhověno (u nichž je nutno na něm trvat především z důvodu jejich materiální vykonatelnosti), ale i pro zamítavé výroky, neboť není-li patrné, jaký návrh (jaký žalobní petit) je zamítán, chybí zde podklad pro zkoumání, zda projednání jiné věci týchž účastníků nebrání tzv. překážka věci rozhodnuté ve smyslu § 159a odst. 4 o.s.ř.

Obdobně je třeba klást požadavky na precizaci výroku usnesení, která v případě rozhodnutí soudu prvního stupně v dané věci nebyla splněna, neboť výrok I. cit. usnesení s formulačním vyjádřením „Řízení se zastavuje“, nelze považovat za náležité vyjádření obsahu vydaného rozhodnutí, a to s přihlédnutím k obsahu shora citovaného žalobního petitu na č.l. 2. Jestliže tento zjevný nedostatek výrokové části usnesení soudu prvního stupně odvolací soud při rozhodování o odvolání neodstranil, resp. nezhojil (např. s formulačním vyjádřením: „Usnesení okresního soudu se potvrzuje v tom správném znění, že se řízení o.... zastavuje.“), je pak třeba uzavřít, že v dovolacím řízení byla zjištěna jiná vada, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a k níž dovolací soud z úřední povinnosti musel ve smyslu § 242 odst. 3 o.s.ř. přihlídnout (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. srpna 2009, sp. zn. 30 Cdo 4812/2008, in www.nsoud.cz).

Je třeba si také uvědomit, že byla-li na základě podané žaloby v katastru nemovitostí zapsána ve smyslu § 9 zákona č. [265/1992](#) Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, poznámka informující o napadnutí žaloby, resp. o soudním řízení ve vztahu k příslušné nemovitosti zapsané v katastru nemovitostí, pak takovou poznámku zruší katastrální úřad mj. na základě doručeného soudního rozhodnutí (srov. § 10 cit. zák.), z jehož výrokové části (z povahy věci) musí vyplývat obsah vydaného rozhodnutí o zastavení řízení tak, aby bylo zřejmé v jakém rozsahu, resp. ke kterým nemovitostem se předmětné řízení zastavilo a že poznámka coby informační instrument pro uživatele Katastru nemovitostí České republiky, resp. úkon katastrálního úřadu k vyznačení příslušné skutečnosti nebo poměru vztahujícího se k nemovitosti nebo osobě, již ztratila své opodstatnění a musí být katastrálním úřadem způsobem předvídaným zákonem a jeho prováděcí vyhláškou zrušena. Není-li z výrokové části soudního rozhodnutí v případné spojitosti s odůvodněním jeho písemného vyhotovení zřejmé, v jakém rozsahu se zastavení řízení dotýká poměrů k nemovitostem zapsaným v katastru nemovitostí, není zde přirozeně právně relevantního podkladu ke zrušení předmětné poznámky (srov. § 10 ve vztahu k § 9 odst. 2 a § 8 odst. 2 zákona č. [265/1992](#) Sb.).

Z vyložených důvodů proto Nejvyšší soud České republiky, aniž se musel zabývat dovolacími námitkami týkajícími se právního posouzení věci, podle § 243b odst. 3 věty první o.s.ř. dovoláním napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ – Sbírká zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)